

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО**

**Факультет математики, фізики, комп'ютерних наук і технологій
Кафедра образотворчого, декоративного мистецтва,
технологій та безпеки життєдіяльності**

**Дипломна робота
на тему:
«ХУДОЖНЬО-КОНСТРУКТОРСЬКА ПІДГОТОВКА ТЕХНІКІВ-
ТЕХНОЛОГІВ У ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ
ШВЕЙНОГО ПРОФІЛЮ»**

Використання чужих ідей,
результатів і текстів мають посилання
на відповідне джерело

_____

студентки 2 курсу групи МСОТЗ
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка
спеціальності 014 Середня освіта
предметної спеціальності 014.10 Середня
освіта (Трудове навчання та технології)
**Освітня програма Середня освіта.
Трудове навчання та технології**
Дрончак Наталі Анатоліївни
Науковий керівник:
кандидат педагогічних наук,
доцент **Марущак Оксана Василівна**

Розширена шкала _____

Кількість балів _____ **Оцінка ECTS** _____

Голова комісії _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Члени комісії _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

_____ (підпис) (ініціали, прізвище)

_____ (підпис) (ініціали, прізвище)

м. Вінниця – 2020 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	4
Розділ 1. Теоретичні засади підготовки фахівців у професійно-технічних навчальних закладах швейного профілю	14
1.1. Основні підходи до професійної підготовки майбутніх фахівців швейного профілю	14
1.2. Вимоги до професійної діяльності фахівців швейного профілю	24
1.3. Формування професійних умінь і навичок в учнів ПТНЗ швейного профілю	31
1.4. Зміст і структура творчих умінь відповідно до специфіки художньо-конструкторської діяльності учнів ПТНЗ швейного профілю	38
Висновки до першого розділу	41
Розділ 2. Організаційно-методичні умови художньо-конструкторської підготовки майбутніх техніків-технологів у ПТНЗ швейного профілю	43
2.1. Роль художньо-конструкторської підготовки майбутніх техніків-технологів у ПТНЗ швейного профілю	43
2.2. Сутність і структура художньо-конструкторської підготовки майбутніх техніків-технологів у ПТНЗ швейного профілю	47
2.3. Організаційні форми та методи художньо-конструкторської діяльності майбутніх техніків-технологів у ПТНЗ швейного профілю	52
2.4. Проблемне навчання – технологія творчого розвитку майбутнього техника-технолога під час художньо-конструкторської діяльності у ПТНЗ швейного профілю .	61

2.5.	Організація і методика проведення педагогічного експерименту	71
	Висновки до другого розділу	81
Розділ 3.	Охорона праці. Освітлення виробничих приміщень	82
3.1.	Значення виробничого освітлення для працездатності та здоров'я людини	82
3.2.	Основні вимоги до виробничого освітлення	83
3.3.	Види виробничого освітлення	84
3.4.	Системи та види штучного освітлення	84
3.5.	Джерела штучного освітлення, лампи і світильники	86
	ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	88
	СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	95
	ДОДАТКИ	106

ВСТУП

Інформаційно-технічні зміни безпосередньо підвищують вимоги до фахівців у будь-якій галузі виробництва, у тому числі й до фахівців швейного профілю. Це зумовлено зміною не лише модних напрямів в одязі, появою нових моделей, а й застосування у швейному виробництві нових матеріалів, розробкою досконаліших технологій, впровадженням нового обладнання. Нині необхідні фахівці високої кваліфікації, які працюють на рівні професійної майстерності, що передбачає наявність у фахівця авторської системи професійної діяльності.

У сучасних умовах для того, щоб майбутній технік-технолог швейного виробництва мав змогу працювати на державних, комерційних і спільних підприємствах з виготовлення сучасного одягу в Україні та за кордоном, відкрити власну справу з виробництва та ремонту швейних виробів, займатись індивідуальною трудовою діяльністю, тобто бути затребуваним і мобільним на ринку праці, він має вміти оцінювати сучасні технологічні процеси, проблеми та перспективи розвитку швейної промисловості, добре знати технологію пошиття виробів, прогресивні методи обробки виробів, володіти комп'ютерними технологіями, мати навички організаторської та управлінської діяльності. Однією з основних складових його професійної компетентності є художньо-конструкторська підготовка, що передбачає володіння знаннями з конструювання та моделювання сучасного одягу різного призначення з метою створення оригінальних швейних виробів, які відповідають різним смакам і вподобанням.

Художнє конструювання як дизайн-процес є невід'ємною складовою процесу створення будь-якого виробу, у тому числі й швейного. Воно органічно входить у проектно-технологічну діяльність майбутніх техніків-технологів, насичуючи її не лише аналітико-логічною, а й емоційно-інтуїтивною роботою мислення, наповнює професійну підготовку творчістю і позитивними емоціями, забезпечує можливість самовираження учня шляхом утілення у виробі своїх художньо-естетичних смаків.

Діяльність з виготовлення моделей одягу є складною, оскільки ідеї та

образи, народжуючись на емоційно-інтуїтивному рівні, втілюються в ескізах на папері чи в макетному матеріалі. Логічний аналіз ескізів дає можливість відібрати кращі з них для подальшого доопрацювання, яке проходить завдяки застосуванню законів композиції. Спроба створити модель одягу, не беручи до уваги зовнішній вигляд і його об'ємно-просторову форму, поділ моделі на конструктивні пояси, конфігурацію і розміри складових частин, способи з'єднання деталей в єдине ціле з врахуванням властивостей матеріалів, з яких виготовляють виріб і т.д., призводить до створення технічно неповноцінного виробу.

Для успішного оволодіння художньо-конструкторською діяльністю важливими є рівень розвитку просторового мислення та просторової уяви учнів. Вони є формою відображення навколишнього світу, необхідною умовою успішного пізнання та перетворення дійсності. У науці й техніці для опису різних технічних об'єктів, технологічних процесів застосовують графіки, схеми, креслення, інструкційні карти. Просторове мислення є суттєвим компонентом підготовки до практичної діяльності майбутніх техніків-технологів швейного виробництва. Просторове мислення дозволяє виділяти з різних об'єктів, їх графічних моделей просторові властивості та відношення, розглядати їх як об'єкт аналізу і перетворень. Особливості просторового мислення особливо яскраво простежуються у процесі розв'язання графічних завдань. Під час створення ескізу моделі одягу, конструювання та моделювання швейних виробів учні виділяють просторові співвідношення об'єктів, їх розміщення, основні розміри та форму, відображають їх в уяві чи поняттях.

Важливе значення у процесі художнього конструювання швейних виробів належить просторовій уяві. Сутністю уяви є створення нових образів на основі наявних. Уява дає можливість передбачити результати роботи, завдяки їй учень наперед може зорієнтуватися в процесі практичної діяльності. Художня уява – це здатність самостійно створювати нові моделі, образи, втілені в оригінальні композиції. Художній образ в мистецтві створення костюма – це гармонійне поєднання образу людини і характеру костюма. Створені в уяві образи завжди характеризуються новизною. Будь-який новий образ уяви виникає на основі

конкретних знань про окремі властивості предметів і явища оточуючого світу.

Мислення фахівця, який працює у галузі створення одягу, є своєрідним видом художнього мислення, до складу якого входить як наочно-образне, так і абстрактно-теоретичне мислення, без переваг одного над іншим. Воно вимагає не лише мотивів, які збуджують фантазію, а й постійного вирішення логічних задач. Від першого відчуття об'єкта чи явища до створення на його основі художньо-образного твору проходить довгий та складний шлях. Емоційне відчуття предмета веде за собою вивчення, усвідомлення логіки його формоутворення. Свідоме сприйняття об'єкту (спостереження та аналіз формоутворення) виступає як візуальна інформація (начерки, ескізи і т.д.) та як аналіз формоутворення (вияснення будови, засвоєння теорії кольорових поєднань і т.д.). Цей матеріал є прямим продуктом цілеспрямованої дії, готовий до використання в конкретній творчій роботі.

Для конструювання виробу застосовують різні методи і прийоми побудови плоских деталей крою, конфігурація яких забезпечує надання виробу певної форми. Зображення моделі одягу відбувається завдяки органам чуття, через відчуття і зорові сприйняття, тому важливе значення має сприйняття розмірів, відстаней, форми, фігури. Вміння помічати характерні, але малопомітні особливості виробів, окремих деталей проявляються через спостережливість. У процесі конструювання та моделювання одягу це – сприйняття відповідності швейного виробу конкретній фігурі людини, пропорційність окремих деталей і моделі в цілому, об'єму виробу, особливості силуету, форми, конструкції, кольору та ін.

Отже, з вищезазначеного можемо зробити висновок про те, що художньо-конструкторська діяльність – достатньо складний процес, що інтегрує в собі не лише діяльність зі створення певного швейного виробу чи його вдосконалення, а й формування творчих здібностей учнів, коли проявляється вміння бачити у звичайних речах нові якості та форми. Увесь процес художнього конструювання – це постійний пошук технічного рішення. Таким чином, навчання майбутніх техніків-технологів швейного виробництва основам художнього конструювання побудує міцне підґрунтя для засвоєння в загальному процесу проектування, забезпечить формування у них художньо-конструкторських умінь і навичок, творчих здібностей.

Питання розвитку технічного та творчого мислення, конструкторської діяльності, формування техніко-конструкторських знань і вмінь, розвитку окремих компонентів технічних, художньо-конструкторських здібностей, технічної обдарованості відображені у дослідженнях низки українських науковців (А. Гедвілло, В. Гетта, В. Делік, Б. Красовський, Г. Левченко, В. Моляко, В. Поляков, В. Сидоренко, Г. Терещук, Д. Тхоржевський та ін.). Заслужують на увагу дисертаційні роботи, які висвітлюють окремі питання досліджуваної проблеми (Л. Денисенко, Н. Знамеровська, Б. Сіменам, М. Тименко, Т. Тхоржевська, Л. Шпак і ін.). Проте, проблема художньо-конструкторської підготовки техніків-технологів у професійно-технічних навчальних закладах (ПТНЗ) швейного профілю не має належного наукового обґрунтування.

Результати аналізу теоретичного доробку науковців і практичного досвіду художньо-конструкторської підготовки техніків-технологів у професійно-технічних навчальних закладах швейного профілю дає можливість виявити суперечності між:

- зростаючою потребою суспільства і замовленням держави на підготовку компетентного, творчого, висококваліфікованого фахівця швейного виробництва, здатного конкурувати на вітчизняному та зарубіжному ринку сучасних технологій, та сучасними реаліями професійної підготовки техніків-технологів зі спеціальності «Швейне виробництво»;

- необхідністю наукового обґрунтування системи художньо-конструкторської підготовки техніків-технологів швейного виробництва та недостатньою розробленістю її теоретичного та методичного забезпечення;

- об'єктивною потребою в якісній художньо-конструкторській підготовці техніків-технологів швейного виробництва і традиційним підходом до визначення змісту, застосування форм і педагогічних технологій навчання.

Актуальність і важливість проблеми, виявлені суперечності зумовили вибір теми дослідження **«Художньо-конструкторська підготовка техніків-технологів у професійно-технічних навчальних закладах швейного профілю»**.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дослідження

виконано відповідно до плану науково-дослідної роботи кафедри образотворчого, декоративного мистецтва, технологій та безпеки життєдіяльності Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, безпосередньо пов'язано з кафедральною темою «Розроблення змісту та методики викладання фундаментальних, технічних і професійно-орієнтованих дисциплін підготовки вчителя трудового навчання».

Об'єктом дослідження є художньо-конструкторська підготовка майбутніх техніків-технологів у професійно-технічних навчальних закладах швейного профілю.

Предмет дослідження – методика формування у майбутніх техніків-технологів ПТНЗ швейного профілю художньо-конструкторських знань і умінь.

Мета дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні, розробленні та експериментальній перевірці ефективності методики формування у майбутніх техніків-технологів ПТНЗ швейного профілю художньо-конструкторських знань і умінь у контексті технології проблемного навчання.

Для досягнення поставленої мети та перевірки гіпотези необхідно вирішити такі **завдання**:

1. На основі аналізу наукової, методичної, спеціальної літератури визначити основні підходи до професійної підготовки майбутніх фахівців швейного профілю, вимоги до професійної діяльності фахівців швейного профілю, схарактеризувати особливості формування професійних умінь і навичок у майбутніх техніків-технологів ПТНЗ швейного профілю, розкрити зміст і структуру творчих умінь відповідно до специфіки художньо-конструкторської діяльності учнів ПТНЗ швейного профілю.

2. Розкрити сутність і визначити структуру понять «художнє конструювання», «художньо-конструкторська діяльність», «художньо-конструкторські знання та вміння».

3. Уточнити критерії та означити рівні сформованості художньо-конструкторських знань та умінь у майбутніх техніків-технологів.

4. Обґрунтувати й експериментально перевірити ефективність методики формування у майбутніх техніків-технологів ПТНЗ швейного профілю художньо-конструкторських знань і умінь у контексті технології проблемного навчання.

Гіпотеза дослідження базується на припущенні, що ефективність формування у майбутніх техніків-технологів ПТНЗ швейного профілю художньо-конструкторських знань, умінь і навичок підвищиться за умов:

- педагогічного проектування творчих взаємодій суб'єктів освітнього процесу професійно-технічних навчальних закладів швейного профілю;

- включення у методичне забезпечення системи інноваційних технологій навчання, зокрема технології проблемного навчання;

- упровадження системи проблемних навчально-розвивальних завдань творчого характеру, що відображатимуть особливості виготовлення швейних виробів на сучасному швейному виробництві.

Методи дослідження:

- теоретичні методи (для одержання об'єктивних даних щодо специфіки предмету дослідження): вивчення і аналіз філософської, психологічної, педагогічної, фізіологічної, антропологічної та спеціальної (призначеної для фахівців швейного виробництва) літератури з теми дослідження, навчальних програм, підручників і методичних посібників з художньо-конструкторської підготовки, періодичних видань, а також порівняння, систематизація, узагальнення здобутої інформації з метою визначення основних підходів, вимог до професійної підготовки майбутніх фахівців швейного профілю, особливостей формування професійних умінь і навичок у майбутніх техніків-технологів ПТНЗ швейного профілю; метод експертних оцінок;

- емпіричні методи (для вивчення досліджуваних явищ у реальному процесі професійної освіти учнів): вивчення та узагальнення досвіду роботи викладачів-практиків, опитування (бесіди та анкетування) учнів і вчителів-предметників з метою вивчення їх ставлення до художньо-конструкторської діяльності, педагогічне спостереження за ефективністю здійснення художньо-конструкторської підготовки техніків-технологів у ПТНЗ швейного профілю для встановлення рівня сформованості їхніх художньо-конструкторських знань, умінь і навичок, педагогічний експеримент (констатувальний та формувальний) з метою використання розроблених змісту й методики художньо-конструкторської діяльності майбутніх техніків-технологів у ПТНЗ швейного профілю та виявлення динаміки формування в них художньо-

конструкторських знань, умінь і навичок;

– статистичні – математичні методи оброблення експериментальних даних (перевірялися, обґрунтовувалися теоретичні прогнози, вивчалася ефективність застосування змісту та методики організації художньо-конструкторської діяльності майбутніх техніків-технологів у професійно-технічних навчальних закладах швейного профілю).

Наукова новизна дослідження полягають у тому, що:

– *визначено* основні підходи до професійної підготовки майбутніх фахівців швейного профілю;

– *уточнено* суть понять «художнє конструювання», «художньо-конструкторська діяльність», «художньо-конструкторські знання та вміння», визначено їх зміст і структуру;

– *уточнено* критерії і показники діагностики художньо-конструкторських знань та умінь у майбутніх техніків-технологів ПТНЗ швейного профілю;

– *подальшого розвитку* набули положення щодо форм, методів, засобів і технологій формування у майбутніх техніків-технологів ПТНЗ швейного профілю художньо-конструкторських знань та умінь.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, представлених у дослідженні, зумовлена відповідністю теоретично-методологічних позицій, інтегруванням психолого-педагогічних підходів у розробленні провідних ідей дослідження; єдністю теоретичних та емпіричних методів дослідження, адекватних його предмету, об'єкту, меті і завданням; позитивними результатами проведеного педагогічного експерименту.

Практичне значення дослідження визначається тим, що розроблене методичне забезпечення, сформульовані основні положення, висновки та рекомендації щодо методики формування у майбутніх техніків-технологів ПТНЗ швейного профілю художньо-конструкторських знань і умінь у контексті технології проблемного навчання, апробовані під час формувального експерименту.

Апробація результатів роботи здійснювалася:

– на II Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції кафедри

технологічної освіти, економіки і безпеки життєдіяльності Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського «Актуальні проблеми підготовки вчителя трудового навчання та технологій: теорія, досвід, проблеми» 30 жовтня 2019 року. Тема виступу «Педагогічні умови формування у майбутніх учителів трудового навчання та технологій дизайнерської компетентності»;

– на Міжнародній науково-практичній конференції «Topical issues of the development of modern science» (12-14.02.2020, Sofia, Bulgaria). Тема виступу «Методологічні аспекти формування готовності майбутнього вчителя трудового навчання та технологій до організації творчо-конструкторської діяльності учнів»;

– на Всеукраїнській науково-практичній конференції кафедри теорії і методики технологічної освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка «Теоретико-методичні аспекти технологічної освіти учнівської та студентської молоді засобами естетичної культури та дизайну» 24-25 вересня 2020 року. Тема виступу «Формування у майбутніх учителів технологій професійної компетенції з дизайн-проектування засобами декоративно-ужиткового мистецтва»;

– на I Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції кафедри образотворчого, декоративного мистецтва, технологій та безпеки життєдіяльності Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського «Сучасні технології підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій, педагогів професійної освіти і фахівців образотворчого та декоративного мистецтва: теорія, досвід, проблеми» 30 жовтня 2020 року. Тема виступу «Основи технологічного виробництва інноваційних текстильних матеріалів у професійній підготовці майбутніх фахівців швейного виробництва»;

– на I Всеукраїнській науково-практичній конференції кафедри образотворчого, декоративного мистецтва, технологій та безпеки життєдіяльності Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського «Проектування змісту і технологій художньо-графічної підготовки та художньо-творчої діяльності здобувачів вищої освіти (студентів) і молодих учених» 24 листопада 2020 року. Тема виступу «Теоретико-методичні аспекти розвитку в учнів старшої школи творчої самостійності під час навчання технології виготовлення

швейних виробів».

Публікації:

1. Педагогічні умови формування у майбутніх учителів трудового навчання та технологій дизайнерської компетентності: зб. наук. праць за матеріалами II Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. [«Актуальні проблеми підготовки вчителя трудового навчання та технологій: теорія, досвід, проблеми»], (Вінниця, 30 жовтня 2019 р. / Він. держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського, 2019, С. 68-73);

2. Методологічні аспекти формування готовності майбутнього вчителя трудового навчання та технологій до організації творчо-конструкторської діяльності учнів: Abstracts of the 6th International scientific and practical conference [«Topical issues of the development of modern science»], (Sofia, Bulgaria. 12-14.02.2020, Pp. 617-625). URL: <http://sci-conf.com.ua>.

3. Марущак О.В., Дрончак Н.А. Зміст і структура проектної компетентності майбутнього фахівця швейного виробництва. *Сучасні технології підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій, педагогів професійної освіти і фахівців образотворчого та декоративного мистецтва: теорія, досвід, проблеми*: зб. наук. праць. Вінниця, 2020. Вип. I. С. 8-13.

4. Формування у майбутніх учителів технологій професійної компетенції з дизайн-проектування засобами декоративно-ужиткового мистецтва: зб. матер. Всеукраїнської наук.-пр. конф. кафедри теорії і методики технологічної освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка [«Теоретико-методичні аспекти технологічної освіти учнівської та студентської молоді засобами естетичної культури та дизайну»], (Полтава, 24-25 вересня 2020 р. / Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка, 2020, С. 89-96);

5. Основи технологічного виробництва інноваційних текстильних матеріалів у професійній підготовці майбутніх фахівців швейного виробництва: зб. наук. праць за матеріалами I Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. [«Сучасні технології підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій, педагогів професійної освіти і фахівців образотворчого та декоративного мистецтва: теорія, досвід, проблеми»], (Вінниця, 30 жовтня 2020 р. / Він. держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського, 2020, С. 77-81).

6. Теоретико-методичні аспекти розвитку в учнів старшої школи творчої самостійності під час навчання технології виготовлення швейних виробів: зб. наук. праць за матеріалами I Всеукр. наук.-практ. конф. [«Проектування змісту і технологій художньо-графічної підготовки та художньо-творчої діяльності здобувачів вищої освіти (студентів) і молодих учених»], (Вінниця, 24 листопада 2020 р. / Він. держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського, 2020).

Структура та обсяг дипломної роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел (120 найменувань) та 4 додатків на 21 сторінці. Загальний обсяг дипломної роботи становить 126 сторінок комп'ютерного набору.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Агапова Т.П., Шопіна А.В. Комбінаторні засоби формоутворення одягу / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди. Харків: Колегіум, 2013. 147 с.
2. Агошков Л.О. Методи побудови розгорток при проектуванні одягу. К.: УМКВО, 1991. 84 с.
3. Азбука уроку: планування, методика, технологія проведення аналізу. Х.: Основа, 2006. 144 с.
4. Андрощук І.В. Формування естетичної культури майбутніх викладачів спеціальних дисциплін професійних навчальних закладів швейного профілю: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Ірина Василівна Андрощук. К., 2008. 269 с.
5. Бабійчук І.М., Гудима О.О., Марущак О.В. Дидактичні можливості інформаційно-комунікаційних технологій у графічній підготовці майбутніх учителів трудового навчання та технологій з дизайну костюма. *Графічна підготовка як складова професійної освіти вчителя трудового навчання і технологій*: збірник наукових праць. Вінниця: ТОВ «Меркьюрі Поділля», 2018. Випуск I. С. 91-94.
6. Батлук В.А., Клик М.П., Яцюк Р.А. Охорона праці: навчальний посібник для студ. ВНЗ. Л.: Видавництво Національного ун-ту «Львівська політехніка», 2008. 360 с.
7. Батышев С.Я. Реформа профессиональной школы: Опыт, поиск, задачи, пути реализации. М.: Высш. шк., 1987. 343 с.
8. Бербега І.М., Бойчук С.О., Марущак О.В. Графічна складова дизайн-технологічної діяльності з проектування одягу майбутніх учителів трудового навчання та технологій. *Графічна підготовка як складова професійної освіти вчителя трудового навчання і технологій*: збірник наукових праць. Вінниця: ТОВ «Меркьюрі Поділля», 2018. Випуск I. С. 54-56.
9. Бербега І.М., Бойчук С.О., Марущак О.В. Розвиток творчого мислення під час навчання основ дизайну як засіб професійного становлення майбутніх учителів трудового навчання та технологій. *Science, research, development*.

Pedagogy: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, (30.01.2019-31.01.2019, Berlin (Берлін). Warszawa, 2019. № 13. С. 92-96.

10. Бердник Т. О. Основы художественного проектирования костюма и эскизной графики / Т. О. Бердник. – Ростов н/Д : Феникс, 2001. – 320 с.

11. Блауберг И.В., Юдин Э.Г. Становление и сущность системного подхода. М., 1973. 196 с.

12. Бойчук С.О., Магдич Я.І., Марущак О.В. Формування у майбутніх учителів трудового навчання та технологій професійної компетентності з основ дизайн-проектування швейних виробів. *Актуальні проблеми підготовки вчителя трудового навчання та технологій: теорія, досвід, проблеми*: збірник наукових праць. Вінниця, 2019. Випуск III. С. 56-58.

13. Бойчук С.О., Марущак О.В. Методичні аспекти розвитку у майбутніх учителів трудового навчання та технологій образно-асоціативного мислення у процесі художнього проектування костюма. *Актуальні проблеми підготовки вчителя трудового навчання та технологій: теорія, досвід, проблеми*: збірник наукових праць. Вінниця: ПП Балюк І. Б., 2019. Випуск II. С. 55-58.

14. Бондаревская Е.В. Ценностные основания личностно ориентированного воспитания. *Педагогика*. 1995. № 4. С. 29-36.

15. Ващенко Г. Загальні методи навчання: підручник для педагогів. К.: Українська видавнича Спілка, 1997. 242 с.

16. Веб-сайт Міністерства освіти і науки України [Електронний ресурс]. URL: <http://mon.gov.ua/>

17. Вікіпедія. Вільна енциклопедія [Електронний ресурс]. URL: <http://uk.wikipedia.org/wiki>

18. Гаджиева Н.М., Никитина Н.Н., Кислинская Н.В. Основы самосовершенствования: Тренинг самосознания. Екатеринбург, 1998. 322 с.

19. Гардабхадзе І.А. Дизайн-проектування. Сучасний одяг: науковий підхід до вирішення проблем дизайну. Київ: Изд. дом Винниченка, 2013. 275 с.

20. Гедзик А.М. Сучасний стан і перспективи графічної підготовки в системі професійної освіти. *Науковий часопис Національного педагогічного*

університету імені М.П. Драгоманова. Серія №5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2014. Вип. 46. С. 35-40.

21. Герлянд Т.М. Педагог професійної школи: метод. посібник / За заг. ред. Т.М. Герлянд. К.: ПТОО АПН України, 2009. 232 с.

22. Гершунский Б.С. Педагогическая прогностика: Методология, теория, практика. Киев, 1986. 348 с.

23. Гриценко І.А. Педагогічні умови організації виробничого навчання учнів ПТНЗ швейного профілю: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Гриценко Інна Антонівна. Київ, 2007. 20 с.

24. Грицишина О.О., Дощечкіна І.В., Марущак О.В. Дизайн-проектування систем моделей швейних виробів у професійній підготовці майбутнього вчителя трудового навчання та технологій. *Актуальні проблеми підготовки вчителя трудового навчання та технологій: теорія, досвід, проблеми*: збірник наукових праць. Вінниця, 2019. Випуск III. С. 111-113.

25. Гуревич Р.С. Теоретичні та методичні основи організації навчання у професійно-технічних закладах: монографія. К.: Вища школа, 1998. 229 с.

26. Гуревич Р.С. Теорія і практика навчання в професійно-технічних закладах: монографія. Вінниця: ДОВ «Вінниця», 2010. 410 с.

27. Гуревич Р.С., Кадемія М.Ю., Шевченко Л.С. Навчально-виховний процес у професійно-технічних закладах / за ред. проф. Р.С. Гуревича. Вінниця: ТОВ «Планер», 2010. 330 с.

28. Денисенко Л.І. Розвиток професійних здібностей у майбутніх робітників швейного виробництва: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Людмила Іванівна Денисенко. К., 1995. 129 с.

29. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: підручник. К.: Академвидав, 2012. 352 с. (Серія «Альма-матер»).

30. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: навчальний посібник. К.: Академвидав, 2004. 352 с.

31. Дрончак Н.А., Марущак О.В. Основи технологічного виробництва інноваційних текстильних матеріалів у професійній підготовці майбутніх фахівців

швейного виробництва. *Сучасні технології підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій, педагогів професійної освіти і фахівців образотворчого та декоративного мистецтва: теорія, досвід, проблеми:* зб. наук. пр. Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2020. Вип. 2. С. 77-81.

32. Дрончак Н., Шевчук Н., Марущак О. Формування у майбутніх учителів технологій професійної компетенції з дизайн-проекування засобами декоративно-ужиткового мистецтва. *Теоретико-методичні аспекти технологічної освіти учнівської та студентської молоді засобами естетичної культури та дизайну:* зб. матер. Всеукраїнської наук.-пр. конф. кафедри теорії і методики технологічної освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка (24-25 вересня 2020 року) / за заг. ред. проф. А.Ю. Цини. Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2020. С. 89-96.

33. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; гол. ред. В.Г. Кремень. К.: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.

34. Енциклопедія освіти / АПН України: гол. ред. В.Г. Кремень. К.: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.

35. Єжова О.В. Історичні аспекти підготовки кваліфікованих робітників швейної галузі. *Проблеми та інновації в природничій, технологічній та професійній освіті:* матеріали II Міжнародної науково-практичної онлайн-інтернет конференції (Кіровоград, 20-23 квітня 2016 р.). Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2016. 76 с. С. 43-45.

36. Єжова О.В. Конструювання одягу. Кіровоград: Лисенко В.Ф. (вид.), 2013. 171 с.

37. Єжова О.В. Педагогічні умови наступності в навчанні конструювання одягу майбутнього вчителя технологій в системі «професійно-технічний навчальний заклад-вищий навчальний заклад». *Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна.* 2013. Вип. 19. С. 216-218.

38. Єжова О.В. Теоретико-методологічні засади створення прогностичних моделей підготовки фахівців у професійно-технічних навчальних закладах

швейного профілю: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04 / Єжова Ольга Володимирівна. Кропивницький, 2016. 557 с.

39. Єжова О.В., Гур'янова О.В. Технологія оброблення швейних виробів: навчальний посібник. Кіровоград: Лисенко В. Ф., 2013. 236 с.

40. Журнал «Неперервна професійна освіта: теорія і практика» [Електронний ресурс]. URL: <http://про.kubg.edu.ua/>

41. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань професійно-технічної освіти»: Прийнятий Верхов. Радою України 11.09.2003. *Урядовий кур'єр*. 2003.

42. Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2145-19>.

43. Закон України від 10.02.1998 р. № 103/98-ВР «Про професійну (професійно-технічну) освіту».

44. Залкінд В.В. Проектування одягу засобами інформаційних технологій: монографія. Харків: Технологічний центр, 2014. 149 с.

45. Запорожець О.І. Основи охорони праці: підручник / О. І. Запорожець, О. С. Протоєрейський, Г. М. Франчук, І. М. Боровик та ін.. К.: Центр учбової літератури, 2009. 264 с.

46. Зимогляд Н.С. Модель професійної діяльності дизайнера одягу з проектування швейних виробів. *Проблеми інженерно-педагогічної освіти*. Х., 2010. Вип. 28-29. С. 48-57.

47. Зимогляд Н.С., Рябчиков М.Л. Проектування швейних виробів в моделях: навчальний посібник. Х.: ЗЕБРА, 2011. 162 с.

48. Кашлев С.С. Технология интерактивного обучения. Мн.: Белорусский вересень, 2005. 196 с.

49. Кісіль М.В. Місце концепції формоутворення в процесі проектування одягу. *Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті*. Харків: ХДАДМ, 2009. № 6. С. 191-193.

50. Кісіль М.В. Об'ємно-просторове моделювання в практиці дизайнера одягу: *Регіональний дизайн і освіта*: матеріали всеукраїнської науково-практичної

конференції (Черкаси, 20-21 квітня 2010 р.). Черкаси: ЧДТУ, 2010. С. 39-42.

51. Коваленко О.Е., Брюханова Н.О., Корольова Н.В., Шматков Є.В. Методика професійного навчання: навч. посіб.. Х.: ВПП «Контраст», 2008. 488 с.

52. Конструювання виробів: Конспект лекцій з дисципліни «Основи проектування виробів» / упор. К.Л. Пашкевич. К.: КНУТД, 2013. 71 с.

53. Концептуальна модель розвитку науково-методичної компетентності педагогічних працівників професійної школи в системі неперервної післядипломної освіти: монографія / О.П. Ситніков, І.Є. Сілаєва, М.П. Загорний. С.С. Шевчук; за заг. ред. Ситнікова О.П. Донецьк: ІПО ІПП УМО, 2012. 160 с.

54. Концепція розвитку професійно-технічної (професійної) освіти в Україні. *Освіта України*. 2004. №№ 56-57. С. 3-5.

55. Король В.П., Марущак О.В. Дизайн як змістовна основа формування у майбутнього вчителя технологій технологічної компетентності. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія № 13. Проблеми трудової та професійної підготовки*: зб. наук. пр. Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. Випуск 9. С. 42-46.

56. Кулешова С.Г. Колір в художньому проектуванні одягу / за ред. д-ра техн. наук, проф. А.Л. Славінської. Хмельницький: ХНУ, 2016. 394 с.

57. Литвин В.Г., Степура А.О. Конструювання швейних виробів: підручник для учнів ПТНЗ. К.: Вікторія, 2008. 320 с.

58. Лойко В.В., Лойко Д.М. Стан та перспективи розвитку легкої промисловості в контексті економічної безпеки України. *Вісник КНУТД*. 2013. № 2. С. 155-161.

59. Лукова О.М., Шевцова Л.О., Марущак О.В. Умови розвитку творчих здібностей у майбутніх учителів трудового навчання та технологій. *Актуальні проблеми підготовки вчителя трудового навчання та технологій: теорія, досвід, проблеми*: збірник наукових праць. Вінниця, 2019. Випуск III. С. 26-29.

60. Луп'як Д.М., Марущак О.В. Формування проектної культури майбутнього вчителя технологій. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія №5. Педагогічні науки: реалії та*

перспективи: зб. наук. пр. Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. Випуск 51. С. 174-179.

61. Магдич Я.І., Марущак О.В. Розвиток проектного мислення майбутніх учителів трудового навчання та технологій як засіб формування професійних компетенцій. *Графічна підготовка як складова професійної освіти вчителя трудового навчання і технологій*: збірник наукових праць. Вінниця: ТОВ «Меркьюрі Поділля», 2018. Випуск I. С. 31-33.

62. Макаренко В.М., Туманцова О.О. Як опанувати технологію формування критичного мислення. Х.: Вид. група «Основа»: «Тріада +», 2008. 96 с.

63. Малинська А.М., Пашкевич К.Л., Смирнова М.Р. Розробка колекцій одягу. Київ: Профі, 2014. 140 с.

64. Мамус Г.М., Шклярчук Т.М. Завдання з конструювання та моделювання одягу: навч. посібник. Тернопіль: ТНПУ, 2014. 136 с.

65. Марущак О.В., Бербега І.М., Бойчук С.О. Розвиток творчого мислення під час навчання основ дизайну як засіб професійного становлення майбутніх учителів трудового навчання та технологій. *Science, research, development. Pedagogy. #13*: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (30-31.01.2019 р., м. Берлін). Warszawa, 2019. С. 92-96.

66. Марущак О.В. Інтеграція знань з матеріалознавства у професійній підготовці майбутніх фахівців швейного виробництва: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Оксана Василівна Марущак. Вінниця, 2005. 255 с.

67. Марущак О.В., Дрончак Н.А., Шевчук Н.О. Методологічні аспекти формування готовності майбутнього вчителя трудового навчання та технологій до організації творчо-конструкторської діяльності учнів. *Topical issues of the development of modern science. Abstracts of the 6th International scientific and practical conference. Publishing House «ACCENT»*. Sofia, Bulgaria. 2020. Pp. 617-625. URL: <http://sci-conf.com.ua>.

68. Марущак О.В., Дрончак Н.А., Шевчук Н.О. Педагогічні умови формування у майбутніх учителів трудового навчання та технологій дизайнерської компетентності. *Актуальні проблеми підготовки вчителя*

трудового навчання та технологій: теорія, досвід, проблеми: збірник наукових праць. Вінниця, 2019. Випуск III. С. 68-73.

69. Марущак О.В., Зузяк Т.П. Формування у майбутніх педагогів професійної компетенції з дизайн-проектування засобами декоративно-ужиткового мистецтва. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки.* Чернігів: НУЧК, 2020. Вип. 8(164). С. 209-215. DOI: 10.5281/zenodo.3905849.

70. Марущак О.В., Зузяк Т.П., Шинін О.С. Експериментальна перевірка ефективності організаційно-педагогічних умов формування готовності майбутніх учителів технологій до організації творчо-конструкторської діяльності учнів. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: зб. наук. пр.* Вінниця: ТОВ «Друк плюс», 2020. Вип. 56. С. 113-121. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/723209/1/1609350110887050.pdf#page=113>. DOI: 10.31652/2412-1142-2020-56-113-121.

71. Марущак О.В. Методи продуктивного навчання в художньо-конструкторській підготовці майбутніх учителів трудового навчання. *Актуальні проблеми виробничих та інформаційних технологій, економіки і фундаментальних наук: зб. наук. пр.* Вінниця: ТОВ «Планер», 2009. Випуск VI. С. 509-512.

72. Марущак О.В. Проектно-технологічна діяльність у професійній підготовці майбутніх учителів технологій з дизайну костюма. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету ім. П.Тичини.* Умань: ФОП Жовтий О.О., 2013. Ч. 3. С. 165-172.

73. Марущак О.В., Савлук В.М., Шевчук Н.О. Психолого-педагогічні основи активізації творчої навчально-пізнавальної діяльності учнів ЗЗСО під час формування вмінь і навичок проектування швейних виробів на уроках трудового навчання. *Проектування змісту і технологій художньо-графічної підготовки та художньо-творчої діяльності здобувачів вищої освіти (студентів) і молодих учених: зб. наук. пр.* Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2020. Вип. 2.

74. Марущак О.В., Савчук І.В., Казьмірчук Н.С. Дизайн у системі професійної підготовки майбутніх учителів технологій. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*: зб. наук. пр. Київ-Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2018. Випуск 50. С. 324-328.

75. Марущак О.В., Шевчук Н.О. Інформаційно-комунікаційні технології у професійній підготовці майбутніх учителів трудового навчання та технологій і педагогів професійної освіти з дизайну костюма. *Сучасні технології підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій, педагогів професійної освіти і фахівців образотворчого та декоративного мистецтва: теорія, досвід, проблеми*: зб. наук. праць. Вінниця, 2020. Випуск І. С. 52-57.

76. Миколюк Д.М., Панасюк Я.П., Скотар В.Т., Марущак О.В. Міждисциплінарна інтеграція як засіб формування у майбутніх учителів трудового навчання та технологій професійних компетенцій. *Topical issues of the development of modern science. Abstracts of the 8th International scientific and practical conference*. Publishing House «ACCENT». Sofia, Bulgaria. 2020. Pp. 357-366. URL: <http://sci-conf.com.ua>.

77. Миколюк Д.М., Шевчук Н.О., Марущак О.В. Готовність майбутніх учителів трудового навчання та технологій до реалізації індивідуально-диференційованого підходу в освітньому процесі. *Сучасні технології підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій, педагогів професійної освіти і фахівців образотворчого та декоративного мистецтва: теорія, досвід, проблеми*: зб. наук. пр. Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2020. Вип. 2. С. 19-24.

78. Нечіпор С. Моніторинг рівня сформованості предметної компетентності майбутнього кравця з технології виготовлення одягу. *Педагогіка і психологія професійної освіти*. Львів, 2012. № 4. С. 79-87.

79. Ничкало Н.Г. Українські концепції професійної освіти: тенденції і перспективи. *Науковий вісник Миколаївського державного університету. Педагогічні науки*. Миколаїв: МДУ ім. В.О. Сухомлинського, 2008. Вип. 23. Т. 1. С. 15-25.

80. Ніколаєва Т. В. Тектоніка формоутворення костюма : [навчальний посібник] / Т. В. Ніколаєва. – К. : Арістей, 2005. – 224 с.

81. Нікуліна А.С., Сілаєва І.Є., Шевчук С.С. Сучасний урок в професійній школі: проектування, організація, аналіз: методичний посібник. Донецьк: ДПО ІПП. 2008. 160 с.

82. Організація роботи майстра виробничого навчання / упоряд. В.І. Ковальчук, В.М. Львов, О.А. Макаренко та ін.. К.: Редакція газети з управління освітою. 2012. 112 с.

83. Островерхова Н.М. Методологія аналізу якості уроку як педагогічної системи: монографія. Х.: ТИТУЛ, 2008. 402 с.

84. Отич О.М. Мистецтво у системі розвитку творчої індивідуальності майбутнього педагога професійного навчання: теоретичний і методичний аспекти: монографія / за ред. І.А. Зязюна. Чернівці: Зелена Буковина, 2009. 752 с.

85. Очеретяна Н.М. Міжпредметні зв'язки в учбовому процесі професійно-технічних закладів освіти. Ужгород, 2006. 43 с.

86. Паламарчук В.І. Формування базового мінімуму знань, умінь і навичок учнів ПТУ: посібник для викладачів і майстрів ПТУ. К., 1996. 282 с.

87. Патлашенко О.А. Конструювання одягу: навч. посібник. К.: Арістей, 2008. 208 с.

88. Пашкевич К.Л. Проектування тектонічних форм одягу з урахуванням властивостей тканин: монографія. К.: ІІІ НВЦ Профі, 2015. 364 с.

89. Пашкевич К.Л. Теоретичні основи дизайну одягу на засадах тектонічного підходу: автореф. дис. ... д-ра техн. наук: 05.01.03 / Пашкевич Калина Лівіанівна; Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. Київ, 2017. 44 с.

90. Пехота О.М. Освітні технології: навчально-методичний посібник / О.М. Пехота, А.З. Кіктенко, О.М. Любарська та ін.; за заг. ред. О.М. Пехоти. К.: А.С.К., 2001. 256 с.

91. Писаренко В.И. Проектирование содержания профессионального образования техников швейного производства на основе интегративного подхода: дисс. ... канд. пед. наук: 13.00.08 / Вера Игоревна Писаренко. –Тольятти, 2004. 188 с.

92. Підготовка майстра виробничого навчання до занять: метод. рек. / уклад. Заславська С.О. Донецьк: ДІПО ІПП, 2007. 64 с.
93. Плахтина О., Вдович С. Використання активних методів навчання у професійній підготовці майбутніх кравців-закрійників. *Педагогіка і психологія професійної освіти*. 2015. №. 4-5. С. 52-62.
94. Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і навчальних закладах, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 01.08.2001 № 563, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 20.11.2001 за № 969/6160 (зі змінами).
95. Поляков С.Д., Резник А.И., Морозова Г.В. Управление развитием индивидуальности личности в учебном процессе. М., 1999. 324 с.
96. Пометун О.І. Енциклопедія інтерактивного навчання. К., 2007. 144 с.
97. Портфоліо як засіб оцінювання особистих досягнень учнів. URL: <http://shkola.ostriv.in.ua/publication/code-4E5C030C3CF87/list-211469C1327>
98. Практикум з курсу «Сучасні педагогічні технології»: навчально-методичний посібник / укл. Солова В.М., Яковець Н.І., Мушенко Т.А.; за заг. ред. Н.І. Яковець. Ч. 1. Ніжин: Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2006. 197 с.
99. Прокопенко І.Ф., Євдокимов В.І. Педагогічні технології: навч. посібник. Харків: Колегіум, 2005. 224 с.
100. Радкевич В.О. Моделювання одягу: підручник. К.: «Вікторія», 2000. 352 с.
101. Райковська Г.О. Формування конструкторсько-технологічних здібностей майбутніх інженерно-технічних фахівців. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія №5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. 2014. Вип. 46. С. 196-200.
102. Романенко Т.М., Марущак О.В. Психолого-педагогічні аспекти художньо-конструкторської підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій. *Графічна підготовка як складова професійної освіти вчителя трудового навчання і технологій*: зб. наук. пр. Вінниця: ТОВ «Меркьюрі Поділля», 2018. Вип. I. С. 3-5.
103. Савлук В.М., Дощечкіна І.В., Марущак О.В. Поняття про новітні текстильні волокна у навчанні учнів закладів загальної середньої освіти

текстильного матеріалознавства. *Сучасні технології підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій, педагогів професійної освіти і фахівців образотворчого та декоративного мистецтва: теорія, досвід, проблеми*: зб. наук. пр. Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2020. Вип. 2. С. 126-129.

104. Савлук В.М., Марущак О.В., Зузяк Т.П. Навчання учнів 7-9 класів сучасним прийомам декорування одягу під час проектно-технологічної діяльності. *Актуальні проблеми математики, фізики і технологій*: зб. наук. пр. Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2020. Вип. 17. С. 255-259.

105. Савлук В.М., Свята М.В., Марущак О.В. Змістовні компоненти та педагогічні умови формування у майбутніх учителів трудового навчання та технологій проектної культури. *Актуальні проблеми підготовки вчителя трудового навчання та технологій: теорія, досвід, проблеми*: зб. наук. пр. Вінниця, 2019. Вип. III. С. 14-17.

106. Сілаєва І.Є. *Методи професійно-практичної підготовки*: метод. реком. Донецьк: ДПО ІПП, 2006. 52 с.

107. Сілаєва І.Є., Шевчук С.С. *Сучасний урок у професійній школі: проектування, організація, аналіз*: метод. посіб. Донецьк: ДПО ІПП, 2008. 160 с.

108. Сілаєва І.Є., Шевчук С.С., Заславська С.О. *Методика професійного навчання*: методичний посібник. Донецьк: ІПО ІПП УМО, 2013. 292 с.

109. Славінська А.Л. *Практикум з проектування і конструктивного моделювання одягу*. Ч. 1: *Проектування та технічне моделювання базових конструкцій одягу*. 2016. 267 с.

110. Слостенин В.А. *Методологическая культура учителя*. М., 2000. С. 385-397.

111. Слостенин В.Л., Мищенко А.И. *Профессионально-педагогическая подготовка современного учителя*. *Советская педагогика*. 1991. № 10. С. 79-84.

112. Сойфер В.Н. *Международная соросовская программа образования*. *Соросовский образовательный журнал*. 1995. № 1. С. 22-28.

113. Сушенцева Л.Л. *Формування професійної мобільності майбутніх кваліфікованих робітників у професійно-технічних навчальних закладах: теорія і практика*: монографія / за ред. Н.Г. Ничкало. Кривий Ріг: Видавничий дім, 2011. 439 с.

114. Теорія і методика професійної освіти: навч. посіб. / за ред. З.Н. Курлянд. К.: Знання, 2012. 390 с.

115. Трубіна Т.С., Дрончак Н.А., Марушак О.В. Теоретико-методичні аспекти розвитку в учнів старшої школи творчої самостійності під час навчання технології виготовлення швейних виробів. *Проектування змісту і технологій художньо-графічної підготовки та художньо-творчої діяльності здобувачів вищої освіти (студентів) і молодих учених*: зб. наук. пр. Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2020. Вип. 2.

116. Туранська В. Д. Моделювання фасонів жіночого легкого одягу / В. Д. Туранська, Л. М. Комарова. – К. : Техніка, 1995. – 160 с.

117. Тхоржевський Д.О. Методика трудового та професійного навчання. К.: РННЦ «ДІНІТ», 2000. Ч.1. 248 с.

118. Тхоржевський Д.О. Методика трудового та професійного навчання. К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2000. Ч.2. 186 с.

119. Тхоржевський Д.О. Методика трудового та професійного навчання. Київ: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2001. Ч.3. 219 с.

120. Урок: 100 інноваційних моделей / упоряд. В.І. Ковальчук, О.А. Макаренко. К.: Редакція газети з управління освітою, 2012. 128 с.

121. Чепіль М.М., Дудник Н.З. Педагогічні технології: навчальний посібник. К.: Академвидав, 2012. 224 с.

122. Шевченко М.О., Марушак О.В. Проектування моделей одягу засобами графічного дизайну у професійній підготовці майбутнього вчителя трудового навчання та технологій. *Графічна підготовка як складова професійної освіти вчителя трудового навчання і технологій*: збірник наукових праць. Вінниця: ТОВ «Меркьюрі Поділля», 2018. Випуск І. С. 15-18.

123. Шевчук Н.О., Савлук В.М., Марушак О.В. Психолого-педагогічні основи активізації творчої навчально-пізнавальної діяльності учнів ЗЗСО під час формування вмінь і навичок проектування швейних виробів на уроках трудового навчання. *Проектування змісту і технологій художньо-графічної підготовки та художньо-творчої діяльності здобувачів вищої освіти (студентів) і молодих*

учених: зб. наук. пр. Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2020. Вип. 2.

124. Шевчук С.С. Професійно-практична підготовка учнів ПТНЗ в умовах підприємства: організація і методика проведення: метод. посіб. Донецьк: ІПО ІПП УМО, 2010. 86 с.

125. Шевчук С.С. Традиції та інновації у діяльності методичної служби професійної школи: метод. посіб. Донецьк: ІПО ІПП УМО, 2011. 120 с.

126. Шевчук С.С. Урок теоретичного навчання у професійно-технічному навчальному закладі: метод. рек. Донецьк: ДІПО ІПП, 2002. 42 с.

127. Якимович Т.Д. Взаємодія теоретичного і виробничого навчання в професійній підготовці робітників: методичні рекомендації. Львів ОНМЦ ПТО, 1999. 36 с.

128. Якимович Т.Д. Професійні та педагогічні вимоги до підготовки сучасного робітника: метод. реком. Львів: ОНМЦ ПТО, 1999. 48 с.

129. Янкович О., Беднарек Ю., Анджеєвська А. Освітні технології сучасних навчальних закладів: навчально-методичний посібник. Тернопіль: ТНПУ ім В. Гнатюка, 2015. 212 с.

130. Янкович О.І., Романишина Л.М., Бойко М.М., Лупак Н.М., Паламарчук Л.М. Освітні технології у короткому викладі. Тернопіль: Астон, 2013. 160 с.

131. Янцур М.С. Практикум з теорії і методики трудового й професійного навчання. Рівне: РДГУ, 2000. 256 с.

132. Hegland Jane. Fashion Education/ URL: <http://fashion-history.lovetoknow.com/fashion-clothing-industry/fashion-education>

133. Marushchak O.V., Zuziak T.P., Savchuk I.V. Integration of traditional forms of arts and crafts into contemporary design. *Organization Of Scientific Research In Modern Conditions '2020: conference proceedings*. Seattle: KindleDP, 2020. Pp. 617-621.

134. Rissanen T. Zero-waste fashion design: a study at the intersection of cloth, fashion design and pattern cutting. Sydney: University of Technology, 2013. 313 p.

135. URL: <http://elfort.ru> – сайт пропонує каталог швейного обладнання, інформацію з проектування й виготовлення швейних виробів, огляд журналів.

136. URL: <http://lulucha.season.ru> – сайт швачки із практичними матеріалами.
137. URL: <http://portnoy.nm.ru> – сайт пропонує конструкційні й технологічні рішення в процесі виготовлення швейних виробів.
138. URL: <http://season.ru> – сайт пропонує поради щодо вибору тканини і фурнітури, техніки шиття (побудова викрійок), технологічної послідовності пошиття спідниць, брюк, суконь, нижньої білизни.
139. URL: <http://subscribe.ru/catalog/home.modebeauty.avemeri> – сайт пропонує матеріали щодо побудови викрійок, технологічної послідовності виготовлення швейних виробів (спідниць, брюк, суконь, жакетів); розкриває тенденції розвитку сучасної моди; пропонує поради щодо вибору й дотримання стилю в одязі тощо.
140. URL: <http://www.osinka.ru/> – пропонує моделювання одягу, перенесення виточок пілочки, конструювання комірв, моделювання спідниць, прийоми моделювання.
141. URL: <http://www.osinka.ru/> – пропонує моделювання одягу, перенесення виточок пілочки, конструювання комірв, моделювання спідниць, прийоми моделювання, технологію пошиття виробів.
142. URL: <https://imzo.gov.ua/> – сайт Інституту модернізації змісту освіти.
143. URL: www.modn.h1.ru – побудова креслення спідниці, сукні.
144. URL: www.people.freenet.de – побудова креслення сукні.
145. URL: www.tauntoon.com – можливість виконання малюнків моделей одягу за готовими шаблонами тіла людини.